

Saksbehandler: Knut Hallen

Referanser:

Saksdokumenter:

Se Rapporten fra jubileumskonferansen for Edinburgh 1910-2010 i Oslo 7.-9. september 2010 (MKR 03/11.3)

Misjon til forandring - Utfordringene fra Edinburgh 2010 (KM-sak 2012)

Sammendrag

Forrige gang Kirkemøtet behandlet misjon som egen sak, var i 2005. Siden den gang har det skjedd mye. Vi har nå flere års erfaring med 'Samarbeid menighet og misjon', og det har skjedd endringer i misjonstenkningen både her hjemme og hos Den norske kirkes internasjonale og økumeniske samarbeidspartnere. I 2010 markerte man 100-årsjubileet for den store misjonskonferansen i Edinburgh, en konferanse som også var med på å legge grunnlaget både for den økumeniske og evangelikale bevegelsen som vokste fram etter 2. verdenskrig. I denne forbindelse ble gjennomført studieprosesser om hvorledes vi bør drive misjon i vår tid. Dette er tanker som bør gjøres kjent innad i Den norske kirke. Edinburgh 2010 ble markert i Oslo med en omfattende økumenisk misjonskonferanse. Et team fra sør gav her flere utfordringer til Den norske kirke.

Vi utfordres også av Oslo-koalisjonens dokument 'Ground Rules for Mission Activities, et dokument som gir anbefalinger om forsvarlig misjon ut fra et menneskerettighets- og religionsfrihetsperspektiv. Arbeidet med religionsdialog er også relevant for vår refleksjon om misjon.

Etter 2005 har Den norske kirke fått en ny plan for diakoni og en ny trosopplæringsreform. KM 2010 og 2011 diskuterer hva det vil si å være en evangelisk-luthersk kirke i dag. Alt dette angår også misjonsteologien og misjonsvirksomheten i de misjonsorganisasjonene Den norske kirke samarbeider med. Derfor ønsker MKR igjen å fremme misjon som sak på KM i 2012.

Vi er fortsatt tidlig i prosessen med å skrive sakspapiret til Kirkemøtet. Saksorienteringen gir antydninger om tematikk som det kan være relevant å behandle. MKR gis anledning nå til å komme med innspill til saken. Rådet bør gi sekretariatet noen signaler om

prioritert tematikk og problemstillinger som KM bør behandle. På MKR-møtet i september vil rådet få et utkast til en KM-sak til behandling.

Forslag til vedtak

Sekretariatet bes om å forberede en sak om misjon til Kirkemøtet i 2012 ut fra de innspill som kom fram i møtet.

Saksorientering

I Den norske kirkes visjonsdokument heter det at kirken skal være en "bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke". På Kirkemøtet i 2005 var hovedtemaet "En misjonerende kirke", og resultatet av Kirkemøtets behandling da var et vedtak som fokuserer både på glede og stolthet over misjonsoppdraget, og på at kirkens misjon må stå i forsoningens, medvandringens og solidaritetens tegn. Vedtaket fra 2005 bygde videre på det tette samarbeidet som helt fra midten av 1970-tallet har blitt etablert mellom misjonsorganisasjonene og menighetene (Samarbeid menighet og misjon - SMM).

Dette samarbeidet har de siste fem årene blitt videreutviklet og består nå bl.a. i at ca 920 av landets 1300 menigheter har et forpliktende misjonsengasjement konkretisert i prosjektavtaler. Det er imidlertid veldig varierende hvordan disse blir fulgt opp i forhold til bredde i eierskap, integrering i menighetens liv, økonomiske bidrag, gjensidig kontakt med samarbeidspartnere etc.

På bispedømmeplan er det fortsatt SMM-samarbeid med misjonskonsulenter/rådgivere og regionale råd i nesten alle bispedømmer. På nasjonalt plan samles jevnlig rådet med de seks misjonsorganisasjonenes generalsekretærer og generalsekretær i MKR og direktør i KR som faste medlemmer. SMMs daglige leder er administrativt en del av staben i MKR.

Kirkemøtesaken i 2012 vil videreføre det som ble sagt i 2005 om stolthet, forsoning, medvandring og solidaritet ved å ha et særlig fokus på utfordringene fra jubileumsåret 2010. Spesielt vil vi legge vekt på stemmene fra "Det globale sør" som jo nå er kristenhetens tyngdepunkt.

I 1910 ble det holdt en misjonskonferanse i Edinburgh som satte dype spor i verdens misjon og kirkeliv. Den er utgangspunktet for opprettelsen av både Kirkenes Verdensråd (KV) i 1948 og Lausannebevegelsen i 1974. Begge disse bevegelsene har da også feiret 100-årsjubileum med verdensomspennende konferanser i 2010. KV har hatt konferanser og studieprosesser i flere ulike land i tillegg til en hovedmarkering i Edinburgh. Lausanne arrangerte *en* stor konferanse med 4000 delegater fra 200 land i Cape Town.

Den norske markeringen søkte å la disse to linjer løpe sammen i en felles konferanse: "Misjon til forandring" i Storsalen i Oslo. De som stod bak dette, var: NORME, MKR, SMM, Norges Kristne Råd, Areopagos og Egedeinsittuttet. Konferansen var fulltegnet med nærmere 300 delegater som representerte et meget bredt spekter av kirker og organisasjoner. Hovedfokus var en "evaluering av norsk misjon og kirkens rolle i denne" fra en gruppe representanter fra kirker i "sør". Tanken bak denne "evalueringen" var "å snu perspektivet": I 1910 var det fra "vesten til resten" og så og si ingen fra Afrika, Asia og Latin-Amerika var representert på Edinburgh-konferansen.. I dag er det nettopp i disse områdene at kirkene vokser, og hvor 3/4 av verdens kristenhet befinner seg. Derfor ønsket man å lytte til hva disse har å si, så vi sammen kan nå dypere ned og videre ut.

En del opplevde at det ble for mye fokus på norsk kirkeliv istedenfor misjonsarbeidet ute. Samtidig bør kanskje det faktum at "sør-teamet" valgte denne vektleggingen få oss til

å reflektere litt over sammenhengen mellom kirke og misjon i vår nye globale situasjon. Sør-teamet rettet fokus nettopp mot en integrert relasjon mellom kirke og misjon.

Flere av "sør-teamets" anliggender går igjen både i KVs og Lausannebevegelsens markeringer av Edinburgh 2010. Vi har derfor forsøkt å samle det vi mener er de mest sentrale og relevante impulsene for Dnk fra hele dette jubileet i fire punkter. Hovedvekten vil imidlertid ligge på utfordringene fra "sør-teamet":

1. **Helhetlig misjon:** Holde sammen ord og handling, forkynnelse og diakoni
2. **Globalt disippelskap:** Misjons/dåpsbefalingen kaller oss til å *gjøre* disipler gjennom å *være* globale disipler
3. **Kristen enhet i Guds misjon:** Kristi globale legeme i funksjon for verden
4. **Forsoning:** Vilje til oppgjør for å skape en bedre fremtid sammen

1. Helhetlig misjon ('Holistic Mission')

Identitet, ord og handling

Det har i den senere tid skjedd et paradigmeskifte i forståelsen av misjon og forholdet mellom misjon og kirke. Vesentlig for å forstå dette er begrepet "Guds misjon" - "Missio Dei" - som ble løftet fram på det Internasjonale Misjons Råds konferanse i Willingen, Tyskland i 1952. Dette begrepet fokuserer på at misjon først og sist er den treenige Guds prosjekt og ikke menneskers. Gud sendte Sønnen, og den korsfestede og oppstandne sendte så sine disipler idet han gav dem Den hellige ånd (jf. Joh 20,21-22). På denne måten fikk kirken et globalt oppdrag hvor målet er Guds rike. Fra en side sett er dette selvfølgelig, men på den annen side er det både frigjørende og nødvendig for å sette saken i rett perspektiv. Det faktum at det dreier seg om Guds misjon og ikke vår, er bl.a. viktig for ikke å forveksle sann kristen misjon med kulturimperialisme. Alle kulturer og mennesker står på lik linje under vår felles Skaper og Frelser. Alle kulturer har både "Gudvillede" elementer og sider som trenger Guds korreksjon. På bakgrunn av dette og ut ifra dagens situasjon hvor kristne fellesskap finnes i så å si hele verden, blir misjon naturlig et felles oppdrag for hele den verdensvide kirke.

Videre tenker man helhetlig om misjon som det å dele evangeliet i både ord og handling. Det handler altså ikke bare om evangelisering eller forkynnelse, men også om diakoni. Misjon handler om Guds sendelse til verden. Guds sendelse var nettopp Ordet som ble kjødt. Gud kom til oss ikke bare som ord, men som et helt menneske i kjøtt og blod. På samme måte sendes vi som kirke til verden med både Guds livgivende ord og praktisk nestekjærlighet. Disse to sidene ved Guds misjon må ikke spilles ut mot hverandre, men snarere understøtte og bekrefte hverandre som to sider av samme sak. Dette kan konkretiseres ved å se på de to LVF-dokumentene "Mission in Context"(2005) og "Diaconia in Context"(2009) som begge har forvandling - forsoning - myndiggjøring som nøkkelord.

En slik helhetlig forståelse korresponderer for eksempel også med det samarbeidet om misjon som Dnk er involvert i gjennom SMM-organisasjonene og ulike søsterkirker i over 30 land i alle verdensdeler. Her inngår diakonale prosjekter, ledertrening,

undervisning, gudstjenestefeiring med mer, i den samme kristne sammenheng. Skillet mellom forkynnelse og diakoni er på mange måter en vestlig konstruksjon som er fremmed for våre partnere i "sør".

Helhetlig misjon vil naturlig også inkludere hele Guds skaperverk slik det sies i pkt 3 i "Common call" (oppsummeringen av KVs jubileumsmarkering i Edinburgh 2010):

"Vi kjenner Helligånden som blåser over verden hvor han vil, som gjenoppretter broen til skapelsen og som bringer autentisk liv. Han kaller oss til å bli et medlidende og helende fellesskap hvor unge aktivt deltar i misjon og hvor kvinner og menn deler makt og ansvar likt, hvor det er en ny brann for rettferdighet, fred og for beskyttelse av miljøet, og hvor en fornyet liturgi gjenspeiler skaperens og skapelsens skjønnhet".

Sør-teamet gav på den ene side uttrykk for at norsk misjon har en betydelig historikk med helhetlig misjonsvirksomhet uttrykt i både evangelieproklamasjon og diakoni. Norsk misjon har utviklet en stor grad av forståelse for misjon som partnerskap og har understreket betydningen av felles eierskap lokalt og globalt. Nasjonale kirker har dermed ikke bare representert passive mottakere, men har som oftest selv blitt aktive deltakere i misjon. Vektleggingen av evangeliet som frigjørende og sosialt virkekræftig har fremmet menneskeverd for marginaliserte grupper. Norsk misjon har også en integrert forståelse av diakoni som mer enn symbolske handlinger eller veldedighet. Diakonien rolle forstås som en endringsagent som utfordrer etablerte maktstrukturer og søker endring av menneskers livsvilkår (mottakerbaseert og myndiggjørende "empowering").

Sør-teamet uttrykte på den annen side at Den norske kirkes forhold til staten kan være et hinder for misjonale menigheter. Dette er "stemmer utenfra" det er verd å lytte til i den stat/kirkeprosessen vi nå er inne i. Er det berettiget med et kritisk blikk på hva dette forholdet gjør med oss for eksempel i forhold til statlig finansiering av kirken? I forlengelsen av dette lå det også et ønske om at vår identitet i større grad kan være knyttet til den globale kirke i stedet for til den norske stat. Jf. vedtaket fra UKM2010: "*Vi døpes ikke bare inn i vår lokale menighet eller Den norske kirke, men inn i et verdensvidt fellesskap hvor Jesus Kristus er den som knytter oss sammen. Kirker andre steder i verden vokser, og vi trenger å ta del i deres erfaringer*".

Det ble videre fremhevet at etablerte kirker bør forholde seg til andre kirker, ikke bare til misjonsorganisasjoner. Til dette ble det kommentert at: I en tid hvor misjonsaktiviteter lokalt og globalt er i forandring og hvor det vokser fram mangfoldige menighetsformer og fleksible strukturer ("liquid mission" / "liquid church"), trenger vi imidlertid organisasjoner som koordinerer og sørger for synergi slik at man ikke gjør seg avhengig av enkeltpersoners eller enkeltmenigheters initiativ (jf. pkt. 3).

Sør-teamet stilte også spørsmål ved norske bevilgende myndigheters skarpe skille mellom bistand og evangelisering, noe norske kirker og organisasjoner har hatt problemer med å utfordre. Denne tematikken har imidlertid den siste tiden blitt tatt opp av

Bistandsnemnda som er i tett dialog med utviklingsministeren om dette. (Ref: Igangsatt prosjekt om religion og utvikling hvor MKRs generalsekretær sitter i referansegruppa)

En av de viktigste og mest konkrete utfordringene sør-teamet gav til misjonsorganisasjonene, er at indirekkelig splittelse og mangel på samarbeid og koordinering tas med til samarbeidslandene. Dette er noe både kirken og organisasjonene bør merke seg, også sett i lys av arbeidet med "Å være evangelisk-luthersk kirke i dag". I hvilken grad bør det for eksempel være et mål å starte egne lutherske menigheter der det allerede eksisterer andre kirker?

Mangelen på kontakt/samarbeid med de mange migrantmenighetene i Norge (særlig i Oslo og de store byene) ble også bemerket. "sør-teamet" så dette som et potensial til fornyelse hvis de får bidra med sin egenart inn i Den norske kirke. Dette går rett inn i Kirkemøtesaken fra 2009 om inkludering av innvandrere i våre menigheter og oppfølgingen av denne. Flere migrantmenigheter har i dag en visjon om også å inspirere til fornyelse innen menigheter i Norge. Migrasjon er kanskje vår tids viktigste misjon. Migrantmenigheter søker kontakt og spør etter hjelp til å utruste sine medlemmer til misjon i Norge. Her har vi en utfordring som det stort sett bare er frikirkene som har tatt opp foreløpig. Ønsker vi å gjøre noe med det? Eller vil vi forbli en etnisk norsk kirke? Det er samtidig viktig at møtet med migrantmenigheter også er preget av kritisk dialog slik at vi gjensidig kan forbedre hverandre.

2. Globalt disippelskap

(Integritet / Helhetlig spiritualitet)

"Vi hører Jesu kall til å gjøre alle mennesker til disipler – fattige, rike, marginaliserte, de som er oversett, mektige, uføre, unge og gamle." (Common Call, pkt. 7.)

"Slik vi blir døpt på grunn av dåps- og misjonsbefalingen, blir vi også døpt til selv å ta del i denne. Vi har som døpte og kristne en identitet som 'personer som er sendt'..."
(fra vedtaket om misjon på UKM2010).

Ett av temaene som gikk igjen fra ulikt hold gjennom hele Edinburgh-markeringen, var integritet: Sammenhengen mellom liv og lære. Det faktum at levdt liv i oppriktig Kristus-etterfølgelse er det sterkeste vitnesbyrd. Et annet ord, nært knyttet til dette, som også har blitt gjentatt i denne jubileumsmarkeringen, er "disippelskap". Fokuset på disippelskap er i ferd med å gjenvinnes i kirker verden over. Hvis vi tenker på vår egen trosopplæringsreform, så er det vel nettopp noe av dette vi ønsker å fornye også der, selv om vi bruker andre ord. "Disippelskap" får fram at kristendom ikke dreier seg om teori, men om en måte å leve på. Dette er ikke noen motsetning til våre lutherske "frelst ved troen og nåden alene", men det formidler et enkelt helhetssyn på det kristne livet. Dette er kanskje et nødvendig korrektiv til vår vestlige, ofte akademiske og intellektuelle tilnærming. Disippelskap handler om å leve, lære og tjene sammen med vår Herre slik de første disiplene gjorde. Ved å bruke "globalt disippelskap" kan vi bevisstgjøre hvert døpte medlem på vår identitet som del av den globale kirke. Hvordan kan så utfordringene fra Edinburgh2010 løftes fram for menighetene som et redskap til

refleksjon om hvordan vi er menighet i dagens verden? Hvilken betydning får disse utfordringene for hvordan vi tenker trosopplæring, gudstjeneste og forholdet stat-kirke fremover? Dette bør ikke sees på som et pålegg ovenfra og ned i Dnk, snarere har man her fanget opp stemmer fra den globale kirke som man ønsker å bringe videre til lokalmenighetene for at refleksjonsprosessen rundt disse skal bli så bred som mulig.

Med utgangspunkt i integritet utfordret sør-teamet oss særlig på forholdet mellom forbruk og spiritualitet. "Spiritualitet og rikdom er alltid et ulykkelig ekteskap og er en utfordring både til Kina og Norge. Rike norske kirker bør være mer oppmerksomme på verdens behov." lød det usminket fra Nicholas Thai, den lutherske biskopen i Hong Kong som var et av medlemmene i teamet.

Dette aktualiserer en diskusjon som også en av våre biskoper har satt på agendaen, nemlig offerpraksisen i menighetene. Hvor stor andel av menighetens ofringer går til det lokale arbeidet sammenlignet med utadrettede og solidariske tiltak som for eksempel bidrag inn i partnerskapet med søsterkirker og misjonsorganisasjoner? Det har vært en flott økning av antall misjonsavtaler gjennom SMM de senere år. Ca 920 av landets 1300 menigheter har en slik avtale.

Mange enkeltpersoner gir også trofast og betydelige beløp gjennom fast giverordning. Det er, som biskop Nordhaug påpekte, likevel en betydelig utfordring for en folkekirke i ett av verdens rikeste land når gjennomsnittlig offergave per deltaker på gudstjeneste er 21 kr.

I denne sammenheng er det spennende å se at enkelte menigheter i Dnk har begynt å øremerke en bestemt prosentandel av menighetens budsjett til misjonsarbeidet. Dette viser et man ser på misjon som nettopp en integrert del av hele menighetens virksomhet, og ikke som noe "annet" eller "ekstra". På den annen side er det viktig at menighetens misjonsprosjekt (eller flere) blir en synlig del av menigheten hvor man også fokuserer på den inspirasjon og de perspektiver misjonsprosjektene kan *tilføre* ulike sider av menighetens liv.

Representanten fra Sør-Korea, Julie Ma, ga en utfordring om bønnens sentrale plass som det kanskje viktigste arbeidsredskap vi har som kristne og som kirke: "*Tilbring mer tid med Gud i bønn og faste, ikke bare 2-3 minutter.*" Det ble videre betont at helhetlig spiritualitet har med verden å gjøre, en trekantfering mellom Ordet, bønn og dagligliv. Fra gresk-ortodoks hold ble Ordets inkarnasjon holdt frem som det å leve ut ordet og bringe det inn i andre menneskers liv. Ordet forvandler oss til nye mennesker: "*Hvis Ordet ikke blir kjøtt (sarx), blir det evangeliets sarkofag (likkiste).*" (Anastasia Vassiliadou, missiolog fra universitetet i Tessaloniki).

Det ble også gitt en viktig utfordring til folkekirken som i vår visjon sier at vi både er en åpen og en misjonerende kirke: "*Misjonsspiritualitet oppleves på den måten det enkelte kirkemedlem forholder seg til dåpens kall til misjon. Det som trengs, er en spiritualitet som driver til misjonsengasjement, ikke en som bare trekker seg tilbake.*" Lyder kallet til misjon (rett forstått) ved norske døpefonter i dag?

Sør-teamet" stilte videre spørsmål m.h.t. familiens rolle i viderefremming og modellering av den kristne tro: I hvilken grad bes det i norske hjem i dag? "Det er viktig med familier som deler svakheter, kamper og problemer. En må ikke skjule sin svakhet, fordi våre svakheter peker på Guds storhet", ble det hevdet.

Videre ble det sagt at det kanskje er lettere for minoritetskirker å være en motkultur enn tilfellet er for en majoritetskirke. Det gjelder blant annet kallet til å være et korrektiv til forbrukersamfunnet, også via et kontemplativt liv. Men "sør-teamet" pekte også på kristne motkulturer i den norske historie: Blant annet ble den høgianske bevegelsen trukket frem som en grasrotsbevegelse som initierte endring og fornyelse nedenfra. Endringen skyldtes åndelig kraft, ikke makt og innflytelse i menneskelig forstand, ble det sagt.

Som en oppsummering av de mange ulike utfordringene i dette avsnittet kan vi kanskje spørre oss selv:

Kunne vi være mer åpne for en helhetlig spiritualitet hvor vi både er i og blir Guds hender? Sagt med andre ord: En sunn åndelighet som holder sammen identitet og tjeneste.

3. Enhet og samarbeid i Guds misjon ("Missio Dei")

"Vi utfordres til å by hverandre velkommen i all vår forskjellighet, til å bekrefte at vi i dåpen blir gjort til lemmer på Kristi ene legeme, og til å erkjenne vårt behov for gjensidighet, partnerskap, samarbeid og til å skape nettverk i misjon slik at verden kan komme til tro." (Common Call pkt.8)

"Som troens fellesskap er vi kalt til misjon fra alle steder til alle steder. Det er med glede vi hører kallet til å berike hverandre i vårt vitnesbyrd i ord og gjerning - på gater, marker, i kontorer, hjem og skole, idet vi tilbyr forsoning, viser kjærlighet, demonstrerer nåde og taler sant." (Common Call pkt.7)

Misjon er på dagsordenen igjen i økumeniske organisasjoner. Det gjelder misjonsarbeid både i forhold til forkynnelse og diakoni. Det er i dag stor økumenisk enighet om en helhetlig misjonsforståelse som beskrevet i innledningen av punkt 2. Det er også bred enighet om at kirken må holde fram "the uniqueness of Christ" - Kristi enestående rolle. Det vil imidlertid være noe ulike oppfatninger om hvor absolutt man skal forstå "the uniqueness of Christ". Noen vil hevde at det ikke kan finnes noen annen frelsesvei uansett. Andre vil holde muligheten åpen for at Gud i sin allmakt også kan ha andre veier til seg. Det vil likevel være betydelig enighet om at den eneste veien til Gud vi som kirke kan peke på, er Kristus (jf. uttalelsen fra KVs misjonskonferanse i San Antonio 1989). Dette er også på linje med det som står i MKRs retningslinjer for religionsdialog: *"Vi kjenner ingen annen vei til frelse enn Jesus Kristus, men vi kan heller ikke sette grenser for Guds frelsende gjerning."*

Generelt kan man også si at det har skjedd en tilnærming mellom den økumeniske bevegelse (særlig representert ved KV) og den evangelikale (særlig representert ved Lausanne og World Evangelical Alliance). Et av de viktige momentene i denne tilnærmingen, er at den evangelikale bevegelse de senere år har tatt mer på alvor den sosialetiske siden ved evangeliet, mens den økumeniske bevegelse på sin side nå i større grad vektlegger betydningen av evangeliets forkynnelse. Det faktum at KVs nye generalsekretær, Olav Fykse Tveit, holdt en av åpningstalene ved den tredje Lausanne-konferansen i Cape Town 2010 er et konkret tegn på denne tilnærmingen.

Sør-teamet utfordret norsk misjon til å jobbe for økt enhet slik Jesus Kristus og Faderen er ett, og slik enheten er en forutsetning for at verden skal tro (Joh 17,17). Teamet merket seg det flotte mangfoldet av kristne kirker og organisasjoner i Norge, men også potensialet for mer samarbeid/samkjøring istedenfor konkurranse. De fremhevet også nødvendigheten av å lære fra andre kristne grupper/kirker og deres misjonsengasjement. "Å dele er ikke bare å gi, men også å motta", er en holdning som har blitt gjentatt fra mange hold.

Kallet om å gå "til verdens ende" handler i dag mindre om geografi enn om i bred forstand å gå der ingen andre har gått, lokalt og globalt. Norsk misjon står i en brytningstid hvor man leter etter visjon og nye former, og hvor man ønsker å være oppmerksom på tidligere tiders styrke og feil. Det betyr ikke at tiden for norsk misjon er forbi. Det betyr heller ikke at kirken i sør ikke trenger misjonærer. Sør-teamet understreket behovet for misjonærer med spesialkompetanse innen ulike felt, især innen lederopplæring. Men vi står i en ny situasjon i dagens verden hvor norsk kirke og misjon må spørre seg selv: Hva er vår rolle i det globale partnerskapet i Guds misjon? Hva er norsk kirke og misjons spisskompetanse inn i det globale kirkefelleskapet? Og kanskje enda viktigere er spørsmålet om hva vi trenger å få av impulser fra kirker under ganske andre livsvilkår enn oss. Kan de hjelpe oss å se evangeliet med nye øyne og lære oss noe om det å være kirke? Som nevnt er Dnk, gjennom SMM-samarbeidet, allerede del av et verdensvidt partnerskap i over 30 land. I tillegg til dette er vi gjennom MKR engasjert i både lutherske og økumeniske fora både i Norden, Europa og globalt. Dette utgjør et betydelig nettverk hvor vi både kan bidra, lære og jobbe sammen i Guds misjon.

Et viktig spørsmål i denne sammenheng blir kanskje på hvilken måte norsk kirke og misjon kan bidra til større synergier i global misjon/kirkens verdensvide oppdrag. Hva er norsk kirke og misjons særlige bidrag? En eventuell økumenikkplan for Dnk bør slik sett også inneholde en kartlegging av misjonssamarbeide i de økumeniske organisasjoner med tanke på å skape slike synergier.

Et annet tema som gikk igjen i Edinburgh-jubileet, var "møtet med annerledes troende og utfordringen til dialog og vitnesbyrd". Eller for å sitere en av KVs studieprosesser: "*How can we be faithful to our Christian confession while being open, adventurous and discerning in encounter with representatives of other religions?*". Dette spørsmålet gir uttrykk for en modig og samtidig respektfull holdning i møte med annerledes troende. Flere og flere innser at den beste forutsetningen for en god dialog ikke er relativisme, men tydelighet og stolthet på eget ståsted. Da tar vi både den andres og vår egen tro på

alvor. Hvis vi samtidig har en oppriktig åpenhet for å lære noe nytt, er vi kanskje i nærheten av en reell og fruktbar dialog.

Nå som vi har blitt et pluralistisk samfunn, og tros møter er mer og mer vanlig, vil kirken gjøre klokt i å benytte seg av den kompetansen som misjonsorganisasjonene har opparbeidet seg på dette området i over 150 år.

Både de økumeniske organisasjonene og misjonsorganisasjonene har vektlagt både religionsdialog og dialog i misjon. Det er viktig å se verdien av begge disse former for dialog, og at de begge er en del av Guds misjon. I MKRs retningslinjer for religionsdialog står det:

”Dialog og misjon er ikke praksiser og tilnæringsmåter som gjensidig utelukker hverandre. Dialog er noe vi gjør som misjonerende kirke. I dialogen deler vi vår tro og virkelighetsforståelse. Men religionsdialog er ikke arena for forkynnelse med omvendelse som sikte.

Evangeliet kaller oss til å bli kjent med, omgås og tjene våre naboer. Som misjonerende kirke forstår vi oss som sendt til våre naboer som medmennesker. Flerreligiøse møter er muligheter for alle troende til ærlig å dele vitnesbyrd og lære noe nytt om hverandre, til å klargjøre enigheter og uenigheter og til å oppdage likheter og forskjeller.’

Dialog i misjon ønsker å kommunisere evangeliet, men ikke som enveiskommunikasjon. Ved dialogen ønsker man nettopp å stille mennesker fritt og gi dem en reell mulighet til å gjøre evangeliet til sitt eget. Man vil i begge tilfeller betone muligheten til gjensidig å lære noe av hverandre. (Se også det interreligiøse dokumentet ”Ground Rules for Missionary Activities”).

4. Forsoning (og heling av sår)

I forhold til den sammensatte misjonshistorien hevdet teamet fra sør at misjonærene også stod sammen med de kolonialiserte og konfronterte kolonimakten. De mente likevel at negativ bagasje løftes frem og bearbejdes, slik at vi kan legge det bak oss og gå videre sammen. Det ble i den forbindelse reist spørsmål ved om ”de helliges samfunn”, fellesskapet av de troende, også innebærer at vi kan ta del i et ansvar for ugjerninger utført av andre.

”En samlet norsk kirke bør ha ambisjoner om å påvirke den norske stat slik at denne blir en aktør som bidrar til forsoning og tilgivelse for tidligere kolonimaktens overgrep i det globale sør. Minner om historiske overgrep mot det globale sør må helbredes og tilgis” lød utfordringen fra sør.

På spørsmålet om det fremdeles trengs misjonærer, var svaret at det avhenger av motivasjonen bak misjonsarbeidet. ”Om du kommer som ”hvit misjonær” er det ikke rom for deg i det globale sør, men om du kommer som en kristen som er kalt til misjon, er du hjertelig velkommen”. Dette oppfordrer norske misjonsorganisasjoner til å videreutvikle den partnerskapstenkningen og praksisen de i stor grad allerede er i gang med. En av de store utfordringene her er imidlertid hvordan man i praksis får til et gjensidig partnerskap

når partnerne fra "vesten" fortsatt er de som bevilger hoveddelen av pengene, og som må stå ansvarlig overfor ulike givere.

Norsk misjon og kirkesamarbeid står i en mellomposisjon: Vi representerer et senderland fra den bedrestilte del av verden (som også kan identifiseres med "vesten"), og samtidig samarbeider vi med kirker i den del av verden som lider under skjevfordelingen. Fordi misjon knytter seg til begge disse, trenger vi en refleksjon på hvordan vi forholder oss til den skjevfordelingen som er satt i system.

Den store utfordringen om initiativ i forhold til forsoning reiser mange spørsmål, som berører ulike sammenhenger av bl.a. historisk, politisk og teologisk art. Hvordan kan vi så ta "sør-teamets" utfordring om forsoning på alvor, men samtidig unngå ufruktbar selvbebreidelse og unødvendig tidsbruk på fortidens feil uten at dette får konsekvenser for dagens situasjon?

Utfordringen om forsoning og heling av sår var også et tema da misjon var oppe som hovedsak på KM2005, men da med samene, kvenene og taternes historie særlig i fokus. Kanskje kan noen av erfaringene fra dette arbeidet brukes i denne sammenheng?

